A°. 1856. N°. 9.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

DONDERDAG 10 JANUARIJ.

KENNISGEVING.

Verkiezing van twee Leden voor den Gemeenteraad.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten: dat de verkiezing voor *twee* leden van den Gemeenteraad, in de plaats van den Heer *D. DUNLOP*, die zijn ontslag heeft genomen, en van den Heer *D. M. EZECHIELS*, overleden, welke Heeren beide in 1857 moesten aftreden, zal plaats hebben te *Rotterdam*, in de vier afdeelingen waarin de Gemeente, ter inlevering der Stembriefjes, verdeeld is, op *Dingsdag den 15 Januarij* 1856.

De bureaux van stemopneming zullen voor de inlevering der Stembriefjes zitting houden van des morgens *negen* tot des namiddags *vier* ure, in de volgende localen, als:

1ste afdeeling, wijk 1 en 2, in de *Concertzaal*, in de Bierstraat;
2de „ „ 3, 4, 5 en 15, in het *Museum Boymans*;
3de „ „ 6, 7, 8, 9 en 14, op het *Raadhuis*, Witte Kamer;
4de „ „ 10, 11, 12 en 13, in het *Oude Mannenhuis*, Hoogstraat,

terwijl de opening der Stembriefjes zal geschieden op den daaraanvolgenden *Woensdag 16 Januarij*, te beginnen des morgens ten *negen* ure, op het *Raadhuis*.

De Kiezers worden voorts nog opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet en der Gemeentewet, te weten:

dat leden van den Raad alleen kunnen zijn de meerderjarige Ingezetenen dezer Gemeente, die Nederlanders en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn;

dat bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad niet mag bestaan tusschen den Burgemeester en de leden van den Raad, noch tusschen de leden onderling;

dat het stembriefje, schriftelijk ingevuld, door den Kiezer *in persoon* in de stembus moet gestoken worden;

dat geen ander briefje geldig is, dan dat hetwelk hem toegezonden en van het Gemeentezegel voorzien is;

dat de in het briefje in te vullen personen duidelijk, met naam en voornaam, moeten worden aangewezen, en dat wanneer de namen van meerdere personen, dan het te kiezen getal, mogten zijn ingevuld, slechts de bovenste in aanmerking kunnen komen;

dat het stembriefje *niet onderteekend* mag zijn en geene andere briefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht;

dat na *vier* ure geene briefjes meer zullen aangenomen worden dan alleen van de alsdan nog in de zaal aanwezige Kiezers.

Rotterdam den 9 Januarij 1856.

De Secretaris, *STORM VAN 'SGRAVESANDE.* De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

Buitenland.

LONDEN den 8 januarij.

De admiraal sir *E. Lyons* legde eergisteren een bezoek bij de Koningin te Windsor af.

De Graaf van Vlaanderen is zondag voormiddag, met zijnen aide de kamp en talrijk gevolg, aan boord der Belgische stoom-paketboot *Diamond*, te Douvres gearriveerd en heeft des avonds van dien dag de reis naar Windsor voortgezet.

— De vertegenwoordigers van Engeland in den militairen raad die te Parijs zal gehouden worden, namelijk de Hertog van Cambridge, sir *E. Lyons*, sir *R. Airey*, sir *H Jones* en de admiraal *Dundas*, hebben heden de reis derwaarts aanvaard.

— Alhier is de volgende bekendmaking uitgevaardigd, gedagteekend den 28 december 1855:

„ De Lords van den Raad, overwogen hebbende hun bevel van den 20 september 1855, waarbij de beambten van Hr. Ms. Customs gelast werden den uitvoer te beletten van chloorzure potasch naar eenige havens in Europa benoorden Duinkerken, of in de Middellandsche Zee beoosten Malta, hebben bij deze goedgevonden dat bevel te herroepen en tevens in zooverre te niet te doen hun bevel van den 1 november 1855, als daarbij de uitvoer van chloorzure potasch naar alle vreemde Landen werd verboden."

— Te Glasgow is lord *Elgin*, den voormaligen gouverneur van Canada, in eene openbare vergadering het burgerregt dier stad op plegtige wijze aangeboden, bij welke gelegenheid deze staatsman, die eenigen tijd geleden als opvolger van lord *Stratford de Redcliffe* te Konstantinopel werd gedoodverwd, eene redevoering uitsprak, in welke hij zich voor het krachtig doorzetten van den oorlog verklaarde, tevens de wijze prees op welke die gedurende den laatsten tijd door het tegenwoordig Ministerie bestuurd is, en zijne toehoorders geluk wenschte dat uit de Conferentien te Weenen geen onvoldoende vrede is voortgesproten.

— Gelijk men weet is het eiland Sint Domingo in twee onafhankelijke Staten gesplitst, de eene waarvan, die den naam van Dominikaansche Republiek draagt, eene grootendeels Creoolsche bevolking heeft, terwijl het andere deel het keizerrijk Haïti vormt, dat onder het beheer staat eens vertegenwoordigers van het Negerras, den voormaligen president *Soulouque*, die zich, nu zeven jaren geleden, na eene bloedige omwenteling, de Keizerskroon op het hoofd heeft gedrukt. Deze zwarte Souverein, die zich *Faustinus I* teekent, had zich van zijne optreding af naar het bezit van den naburigen Staat begeerig betoond. Nu heeft hij bij eene den 8 december te Port au Prince uitgevaardigde proclamatie het masker afgeworpen, en aan zijne eigene onderdanen en de ingezetenen der Dominikaansche Republiek zijn voornemen medegedeeld om het geheele eiland onder zijn gezag te vereenigen; aan laatstgenoemden doet hij zich als een bevrijder voor, en tot regtvaardiging zijner plannen beroept hij zich eensdeels op de bloedige teregtstellingen, door *Santana*, den president der Republiek, bevolen, en anderdeels op zekere geruchten, volgens welke die President in onderhandelingen met het Bewind der Vereenigde Staten getreden zou zijn, over den afstand der aan zijn bestuur toevertrouwde Landen aan de Noord Amerikaansche Unie. Het valt niet te ontkennen dat *Soulouque* in die gewesten welke hij zich toeëigenen wil op den bijval der Negerbevolking zal kunnen rekenen, en dat zijne onderneming dus alle kansen op wèl slagen niet ontbeert, vooral zoo het waar is wat hij beweert, dat de Vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland reeds vroeger vreedzame pogingen ter bereiking van zijn tegenwoordig doel hebben aangewend.

PARIJS den 8 januarij.

Ll. zondag hebben de Keizer en de Keizerin receptie verleend aan verscheiden vreemdelingen van aanzien, die HH. MM. zijn voorgesteld door HH. Exc. den Nuntius van den H. Stoel, den Gezant van Turkije, de Ministers van België, de Beide Siciliën, Beijeren, Sardinië, Baden en Nederland, en op verzoek van den zaakgelastigde van Griekenland.

Morgen namiddag ten één ure zal de Keizer op het plein der Tuileriën revue houden over de twee bataillons van het 50ste en de drie bataillons van het 39ste regement van linie, welke, zoo als reeds gemeld is, thans ook uit de Krim zijn teruggekeerd en des morgens van dien dag deze hoofdstad zullen binnentrekken.

Bijna dagelijks worden onder het voorzitterschap des Keizers vergaderingen gehouden, welke onder anderen door den Minister van oorlog, door den maarschalk *Magnan* en door de generaals *Canrobert*, *Niel*, *Martimprey* en *Baraguay d'Hilliers* worden bijgewoond.

— Bij Keizerlijk besluit is de divisie-generaal *Mellinet*, die vroeger een bevelhebberschap bij de Keizerlijke garde bekleedde, benoemd tot bevelhebber der divisie infanterie van de Keizerlijke garde, gevormd uit de regementen dier garde welke uit de Krim zijn teruggekeerd.

— De generaal *Bosquet* is in deze hoofdstad aangekomen en zal aanstaanden zondag ten Hove dineren.

— Het gerucht wil, dat Oostenrijk geweigerd heeft zich bij den krijgsraad, welke eerstdaags alhier zal worden gehouden, te doen vertegenwoordigen, en men meent in deze weigering een nieuw bewijs te zien van het voornemen der Oostenrijksche Regering om ook in het aanstaande voorjaar geen deel aan den oorlog te nemen.

— De maires dezer hoofdstad hebben de onder hun beheer staande personen uitgenoodigd hunne kinderen te doen inënten, met bijvoeging dat niemand ondersteuning zal erlangen, zoo hij het bewijs niet levert dat zijne kinderen school gaan en ingeënt zijn.

— In den loop dezes jaars moet in alle gemeenten van Frankrijk de elfde vijfjaarlijksche volkstelling plaats grijpen.

— Eenige kooplieden te Lyon hebben een schip naar Kamiesch met allerlei huisraad en nieuw opgemaakte oude kleederen bevracht, waarmede zij goede zaken hopen te doen.

— Met de *Euphrate*, welke te Marseille is aangekomen, zijn nog de volgende tijdingen uit Konstantinopel van den 31sten ll. aangebragt: De plegtige overreiking aan den Sultan van het sieraad in diamanten en van het grootkruis der orde van het Legioen van Eer is allerluisterrijkst geweest. De Gezant van Frankrijk had zich naar het Serail begeven, vergezeld door een grooten stoet, welken de menigte met geestdriftig gejuich begroette. In zijne toespraak merkte de heer *Thouvenel* op, dat voor het eerst de vriendschap van den Souverein van Frankrijk op zoo schitterende wijze en zoo personeel gebleken is; hij noemde zulks een nieuwen waarborg voor het verbond, volgens hetwelk het Ottomannische Rijk de voorregten van het Europesche volkenregt zal genieten en onder de hoede der beschaving wordt gesteld. In zijn antwoord op deze toespraak deed de Sultan uitkomen, dat het aannemen der insignien eener buitenlandsche orde door hem van veel beteekenis was. — De baron *Lejeune* was in de Turksche hoofdstad aangekomen; hij brengt naar Perzië de door den Keizer der Franschen toegewezen decoratien over, alsöok de ratificatien van het handelsverdrag. — Volgens berigten uit de Krim verdubbelden de Russen hun vuur tegen de arbeiders, die het springen der dokken van Sebastopol voorbereidden, doch aan den anderen kant was de hevigheid van hun vuur verminderd, daar hunne batterijen het hoofdkwartier niet konden bereiken.

Aan boord van de stoomboot *Euphrate* is het stoffelijk overschot van den Poolschen dichter *Mickiewicz* naar Frankrijk overgevoerd; te Konstantinopel had eene eerste lijkdienst plaats gehad, welke door het eerste bataillon van het Poolsche legioen werd bijgewoond.

Omtrent de stormen welke in de Zwarte Zee gewoed hebben en de daardoor veroorzaakte schade behelst een brief uit Konstantinopel van 27 december de volgende bijzonderheden:

„ De courier uit Kamiesch heeft zeer treurige berigten aangebragt. Zij betreffen geene krijgsoperatien, maar rampen op zee en zeer uitgestrekte verliezen voor den handel. De luchtsgesteldheid in de Krim heeft in dit jaargetijde eene onbestendigheid die aan het ongeloofelijke grenst. Op de menigvuldige stortregens is vinnige koude gevolgd, die tusschenbeide door onuitstaanbare hitte werd afgewisseld. De havens van Kamiesch en Balaklava hebben veel door de windvlagen geleden, welke gelijktijdig met de koude langs de kust heerschten. De Zwarte Zee heeft zich hare aloude faam waardig gemaakt. Men kent het juiste aantal der schipbreuken nog niet, welke in die beide havens of op de kust hebben plaats gehad, ik deel u dus alleen de mij gewordenstellige berigten mede. Te Kamiesch telt men niet minder dan 13 of 14 wrakken. Verscheiden schepen zijn daar met man en muis vergaan. Gedurende drie dagen werden de lijken der ongelukkige schipbreukelingen naar de kust geworpen, maar door de zee op nieuw medegesleept, zoodat men die eerst den 23 en 24sten december kon opvisschen. Men heeft er 15 geteld. Onder die schepen was eene Oostenrijksche brik, maar die, als door de Fransche intendance afgehuurd, de vlag dier Natie aan haren grooten mast voerde. Door den wind op de reede van Sebastopol geworpen werd zij door de Russen hevig beschoten; het gelukte de bemanning nogtans met verwonderlijke inspanning den zuidelijken oever te bereiken en aan den voet onzer batterijen aan wal te komen. Te Balaklava zijn twee voor het Engelsch leger bevrachte schepen in den mond der haven verongelukt, zonder dat men iets heeft kunnen redden. Eupatoria, eene der moeijelijkste en gevaarlijkste havens van de Krim, moest natuurlijk door een zoo hevigen storm zwaar geteisterd worden. En werkelijk zijn de ongelukken daar niet minder talrijk dan te Kamiesch geweest; stellig meer dan tien schepen zijn daar op de kust geworpen, bij welke gelegenheid een aldaar gevestigd koopman, de heer *Benonin Aussoldy*, een blijk van zelfopofferenden moed gaf. In het felste van den storm stortte hij zich in zee, om een matroos van eene Napelsche brik, die nabij den wal op het punt was van, onder de oogen der bevolking en der bezetting, te verdrinken, bijstand te bieden, waarin hij met gewenscht gevolg slaagde.

„ Ik besluit dezen brief met eenige mededeelingen over de uitwerkselen der koude te Kamiesch. Bij de wijnhandelaars aldaar heerscht de grootste verslagenheid; hun gekelderde voorraad is geheel verloren, naardien in de goede kwaliteiten de inhoud de fust heeft doen springen, terwijl de wijnen van mindere kwaliteit verzuurd en onbruikbaar geworden zijn. In de haven is echter nog een aanzienlijke voorraad van wijnen voorhanden, maar gevoeliger is het verlies van den aardappelvoorraad, die door de vorst geheel bedorven is."

— Volgens per telegraaf ontvangen berigt uit Turijn van ll. zondag, zou de generaal *Lamormora* den volgenden dag van daar naar Parijs vertrekken, tot bijwoning der militaire conferentien; hij zou reeds vroeger zijn afgereisd, doch was teruggehouden door eene ligte kwetsuur aan den voet, welke hij bij het stappen uit een rijtuig had bekomen. De generaal *Chazal*, die door den Koning der Belgen met eene bijzondere zending bij Zijne Sardinische Majesteit was belast, was den 4den door den Koning ontvangen en had den volgenden dag de hoofdstad weder verlaten.

— Op grond van het tusschen Oostenrijk en Rome gesloten concordaat, heeft de Aartsbisschop van Milaan bij herderlijken brief de kerkelijke censuur hersteld voor alle boeken, dagbladen of geschriften, welke in zijn bisdom gedrukt of geschreven worden. De Bisschop van Bergamo heeft, krachtens dezelfde overeenkomst, in zijn bisdom een zuiver letterkundig dagblad, *il Crepuscolo*, verboden, dat sedert 1849 te Milaan wordt uitgegeven.

— Een telegrafisch berigt uit Madrid van den 5 dezer meldt, dat het Catalaansch protest tegen de wijzigingen in het tarief den vorigen dag aan de Cortes was aangeboden. Dien zelfden dag zouden door de gedeputeerden der uiterste linkerzijde de interpellatien plaats grijpen, welke reeds herhaaldelijk zijn uitgesteld.

Het officiële Spaansche dagblad heeft een Koninklijk besluit medegedeeld, volgens hetwelk alle administratien van den Staat van den 1 dezer af van het decimale stelsel gebruik zullen moeten maken.

KEULEN den 8 januarij.

Prins *Frederik Willem* van Pruissen kwam heden morgen vroeg van Coblenz hier aan en zette na kortstondig oponthoud zijne reis naar Berlijn voort, werwaarts zich de Prins en Prinses van Pruissen met hunne Dochter, en de Prins Regent van Baden, insgelijks eerstdaags begeven.

— Uit Petersburg te Berlijn ontvangen telegrafische berigten stellen den stand der aldaar gevoerde onderhandelingen niet als geheel hopeloos voor, en doen althans geene onvoorwaardelijke verwerping der jongste voorstellen duchten.

Intusschen verkeerde de Berlijner beurs dezer dagen in eene uiterst gedrukte stemming, daardoor veroorzaakt, dat de menigvuldige orders tot verkoop van Pruissisch Staatspapier en spoorweg-actien van Engelsche en Fransche houders van zoodanig papier bleken afkomstig te zijn, hetwelk voedsel gaf aan het gerucht dat de politiek der Westersche Mogendheden ten opzigte van Pruissen een staat van crisis is ingetreden. Tevens wordt echter verzekerd, dat het Kabinet der Tuileriën meer de zijde van Oostenrijk houdt dan dat van Sint James.

— Het is de dagbladen van Berlijn verboden, voortaan onder hunne advertentien huwelijksaanvragen op te nemen, daar het hoofd der politie deze als strijdig met de welvoegelijkheid beschouwt.

— De conferentien over den Sondtol, die eerst op 20 november des vorigen jaars bepaald, daarna tot 2 januarij uitgesteld waren, zijn nu, naar men verzekert, voor onbepaalden tijd verdaagd.

— Men verhaalt elkander te Weenen de volgende

anecdote: De Russische ambassadeur, vorst *Gortschakoff*, gaf eenige dagen geleden een maaltijd aan den baron *Hess* en andere Oostenrijksche officieren van hoogen rang. Tegen het einde van dien maaltijd stelde hij een dronk op het welzijn van den baron *Hess* in en uitte tevens zijn hartelijk genoegen over de uitstekende overeenstemming die tusschen de Russische en Oostenrijksche legers bestond, waarbij hij duidelijk genoeg te verstaan gaf dat de staatkundige gevoelens der voornaamste generaals van het Keizerlijk leger niet met die van de Ministers des Keizers strookten. De baron *Hess*, die een even goed diplomaat als officier is, zou hierop geantwoord hebben hoe hij zich zeer gestreeld gevoelde door den persoonlijken lof dien de Ambassadeur hem gewijd had, maar dat hij het staatkundig gedeelte van diens toespraak als niet uitgesproken zou aanmerken. De Keizer, zoo voegt het gerucht hierbij, heeft, bij het vernemen hiervan, zijne verontwaardiging geuit over den vreemden diplomaat, die had durven te kennen geven dat zijne zienswijze ten opzigte van het Oostersch vraagstuk door zijn leger werd afgekeurd.

— De Hertog van Calabrië, vermoedelijk troonopvolger in het Koningrijk der Beide Siciliën, die den 16 januarij 1836 geboren werd, is onlangs verloofd met prinses *Carolina Theresia Helena*, geboren den 4 april 1834, dochter des hertogs *Maximiliaan* van Beijeren en zuster der regerende Keizerin van Oostenrijk.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 9 januarij.

Bij Zr. Ms. besluit van den 1 dezer is aan den heer *F. B. Graf* eervol ontslag verleend als consul der Nederlanden te Baltimore, voor den Staat Maryland, in het district Columbia.

Bij besluit van 8 dezer heeft Z. M., 1°, aan jonkh. mr. *J. H. van Foreest van der Palm*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Alkmaar, wegens verandering van woonplaats, en 2°, benoemd, bij de dienstdoende schutterij te Alkmaar, tot 2den luitenant *H. J. Bruinvis*, thans schutter; bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage, tot kapitein mr. *J. C. P. Bijleveld*, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant *J. van Stralen*, thans 2de luitenant; tot 2den luitenant *P. F. Waldeck* W. Zn., thans schutter; — benoemd tot hoofdcommissaris van politie te 's Gravenhage, de commissaris van politie aldaar *J. A. Waldeck*.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd aan de diaconie der Christelijk Afgescheiden Gereformeerde gemeente voor de laatst gehouden schaalcollecte te doen toekomen eene som van *f* 50.

— De *Staatsbladen* n.s 159—161 bevatten de wetten van den 18den ll., houdende naturalisatie van *C. F. Pandel*, *C. A. D. Bauer* en *F. W. Heineken*.

Het *Staatsblad* n.° 181 bevat de wet van den 25sten ll., tot verklaring van algemeen nut van den aanleg van den weg van Uden, over Zeeland en Reek, naar Overlangel, provincie Noordbrabant.

Het *Staatsblad* n.° 182 behelst de wet van den 25sten ll., tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de algemeene Landsdrukkerij, voor 1856.

Het *Staatsblad* n.° 184 bevat de wet van den 28sten ll., tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Noordbrabant.

— Z. Exc. de Minister van Buitenlandsche Zaken zal dingsdag aanstaande een diplomatiek diner geven.

— De nieuw benoemde burgemeester van Voorburg, baron *van Wassenaar van Catwijck*, heeft maandag jl, in het schoollokaal aldaar, een prachtig diner aangeboden aan de leden van den Gemeenteraad, dat ook werd bij gewoond door den afgetreden Burgemeester en den heer Burgemeester van Rijswijk, benevens de heeren predikant en pastoor dier gemeente. Dit diner kenschetste zich door onderlinge vriendschap. Er werd menige feestdronk ingesteld op den bloei en de welvaart der gemeente en het welzijn van den nieuw benoemden Burgemeester. Tot laat in den avond bleven de genoodigden bijeen.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 10 dezer bestaan uit *les premières Amours* en *Bonsoir Mr. Pantalon*.

ONTWERP VAN WET

tot regeling van het Lager Onderwijs, *thans van Regeringswege aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden.*

Wij WILLEM III enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat art. 194 der Grondwet voorschrijft, dat de inrigting van het openbaar onderwijs, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, door de wet wordt geregeld; dat er overal in het Rijk van overheidswege voldoend openbaar lager onderwijs wordt gegeven, en dat het geven van onderwijs vrij is, behoudens het toezigt der overheid, en bovendien, voor zooveel het middelbaar en lager onderwijs betreft, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid des onderwijzers; het een en ander door de wet te regelen; — dat het noodzakelijk is, in afwachting der regeling van het middelbaar en hooger onderwijs, aan de bepalingen, voor zooveel het lager onderwijs betreft, gevolg te geven,

Zoo is het, dat Wij enz.

TITEL I.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1. Het lager onderwijs omvat het lezen, schrijven, rekenen, benevens de beginselen der Nederlandsche taal, der geschiedenis, der aardrijkskunde en der natuurkunde.

Art. 2. Het lager onderwijs wordt onderscheiden in openbaar en in bijzonder onderwijs. Openbaar onderwijs is hetgeen gegeven wordt van wege de gemeenten, de provincien en het Rijk, gezamenlijk of afzonderlijk; het overige is bijzonder onderwijs.

Art. 3. Het lager onderwijs wordt gegeven aan kinderen van verschillende huisgezinnen gezamenlijk of aan kinderen van één gezin afzonderlijk. Het eerste is school-, het laatste huisonderwijs.

Art. 4. Geen schoolonderwijs wordt gegeven in localen, die door de plaatselijke schoolcommissie verklaard zijn voor de gezondheid schadelijk te wezen of van onvoldoende ruimte voor het aantal schoolgaande kinderen. Indien in de uitspraak der plaatselijke schoolcommissie niet wordt berust beslissen Gedeputeerde Staten.

Art. 5. Het schoolonderwijs wordt gegeven door hoofd- en hulponderwijzers, hoofd- en hulponderwijzeressen en kweekelingen, zoo mannelijke als vrouwelijke. Kweekelingen zijn zij, die, den ouderdom nog niet bereikt hebbende waarop zij tot het examen als hulponderwijzer of als hulponderwijzeres kunnen worden toegelaten, de onderwijzers en onderwijzeressen bij hun schoolonderwijs behulpzaam zijn. Dien ouderdom bereikt hebbende, mogen zij als kweekelingen werkzaam blijven gedurende den tijd, die nog verloopen moet, alvorens zij tot het examen worden toegelaten.

Art. 6. Niemand mag lager onderwijs geven, die niet in het bezit is der bij deze wet gevorderde bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid. Vreemdelingen behoeven bovendien Onze vergunning.

Art. 7. De bepalingen van het voorgaand artikel zijn niet toepasselijk op hen, die tot het gezin behooren van de ouders of voogden der kinderen, aan wie zij onderwijs geven, noch op de kweekelingen bij de scholen.

Art. 8. Die lager onderwijs geeft, zonder daartoe bevoegd te zijn of in strijd met het bepaalde bij art. 4, wordt, voor de eerste maal gestraft met eene boete van *f* 50, voor de tweede maal met eene boete van *f* 100 en gevangenisstraf van veertien dagen, te zamen of afzonderlijk, en vervolgens telkens met gevangenisstraf van eene maand tot een jaar. Op hem, die buiten de grenzen zijner bevoegdheid lager onderwijs geeft, is de helft dezer straffen van toepassing.

Art. 9. Bij elke veroordeeling tot boete wordt tevens door den regter bepaald, dat de veroordeelde, indien hij niet binnen ééne maand, na daartoe bij deurwaardersexploit te zijn aangemaand, aan het vonnis heeft voldaan, door gevangenzetting daartoe zal worden genoodzaakt. De duur dezer gevangenzetting wordt door den regter bepaald tot verhaal eener boete van *f* 25 op drie, van *f* 50 op zeven en van *f* 100 op veertien dagen. De geheele voldoening aan het vonnis ontslaat van het verder ondergaan der gevangenzetting.

Art. 10. Buiten de gevallen, in deze wet vermeld, vervalt de bevoegdheid tot het geven van lager onderwijs voor hem, die bij eindvonnis is veroordeeld: *a*, wegens misdaad; *b*, wegens diefstal, opligting, misbruik van vertrouwen of aantasting der zeden.

Art. 11. Die de bevoegdheid tot het geven van lager onderwijs verloren heeft kan haar niet terugkrijgen.

Art. 12. Ter bevordering der opleiding van onderwijzers wordt jaarlijks eene som in de begrooting der Staatsuitgaven voorgedragen.

Art. 13. De bepalingen dezer wet omtrent de onderwijzers zijn, voor zoo verre zij geene uitzonderingen behelst, insgelijks op de onderwijzeressen van toepassing.

Art. 14. Van elke beslissing, krachtens deze wet door Gedeputeerde Staten genomen, kan bij Ons voorziening worden gevraagd.

TITEL II.

VAN HET OPENBAAR ONDERWIJS.

§ 1. *Van de scholen.*

Art. 15. In elke gemeente wordt lager onderwijs naar den omvang van art. 1 gegeven in een voor de bevolking en de behoefte voldoend getal scholen, toegankelijk voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd aan gemeenten vergunning te verleenen zich met eene of meer naburige gemeenten te vereenigen tot het oprigten en in stand houden van gemeenschappelijke scholen.

Art. 16. De gemeenteraad bepaalt het getal der scholen. Zoo Gedeputeerde Staten het onvoldoende achten, bevelen zij vermeerdering. Indien het getal Ons onvoldoende voorkomt, kan vermeerdering door Ons worden bevolen.

§ 2. *Van de onderwijzers.*

Art. 17. Wanneer het getal der leerlingen op eene school meer dan vijftig bedraagt, wordt de hoofdonderwijzer bijgestaan door één kweekeling, meer dan zeventig door twee kweekelingen. Bedraagt het meer dan honderd, zoo wordt hem bovendien een hulponderwijzer toegevoegd. Boven dit getal wordt hij telkens voor vijftig leerlingen door een kweekeling, en voor honderd leerlingen door een hulponderwijzer bijgestaan. Deze kweekelingen moeten zijn ten genoegen van den districtsschoolopziener.

Art. 18. Aan elken hoofdonderwijzer wordt, behalve vrije woning, zoo mogelijk met een tuin, eene jaarwedde toegelegd. In geval hem geen vrije woning kan verschaft worden, ontvangt hij eene billijke vergoeding voor huishuur. Bij verschil tusschen den gemeenteraad en den onderwijzer omtrent het bedrag dier vergoeding beslissen Gedeputeerde Staten. Ten behoeve van elken kweekeling, bedoeld in het voorgaand artikel, wordt den hoofdonderwijzer eene jaarlijksche toelage verleend. Aan elken hulponderwijzer wordt eene jaarwedde toegelegd. De jaarwedden en toelagen worden door den gemeenteraad onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten bepaald. Voor een hoofdonderwijzer is het bedrag der jaarwedde minstens *f* 300, voor een hulponderwijzer minstens *f* 200. Het bedrag der toelage is minstens *f* 25.

Art. 19. Om als hoofd- of hulponderwijzer benoemd te kunnen worden wordt vereischt het bezit: *a*, eener acte van bekwaamheid; *b*, van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het bestuur der gemeente of gemeenten, waar de bezitter gedurende de twee laatste jaren heeft gewoond.

Art. 20. De hoofd- en hulponderwijzers worden benoemd, geschorst en ontslagen door den gemeenteraad. Met uitzondering van ontslag op eigen verzoek, geschieden schorsing en ontslag niet dan na goedkeuring van Gedeputeerde Staten, die vooraf den districts schoolopziener hooren. Is schorsing of ontslag, naar inzien der plaatselijke schoolcommissie of van den schoolopziener, noodig en de gemeenteraad nalatig of weigerachtig daartoe over te gaan, dan kan dit door Gedeputeerde Staten geschieden. Ontslag ter zake van een ergerlijk levensgedrag heeft het verlies der bevoegdheid tot het geven van onderwijs ten gevolge. Het benoemen en ontslaan van kweekelingen geschiedt door den hoofdonderwijzer.

Art. 21. Het onderwijs wordt dienstbaar gemaakt aan de bevordering van zedelijkheid en godsdienst. De onderwijzers onthouden zich van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen der gezindheid of gezindheden, waartoe de schoolgaande kinderen behooren. Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen. Hiertoe zijn de schoollocalen buiten de schooluren voor de leerlingen der school beschikbaar.

Art. 22. De hoofd- en hulponderwijzers bekleeden geene ambten of bedieningen, oefenen geen handel, geene beroepen of neringen uit, noch doen die door iemand hunner huisgenooten uitoefenen dan onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, die vooraf burgemeester en wethouders en de plaatselijke schoolcommissie hooren.

Art. 23. Ter voorziening in het lot van hoofd- en van hulponderwijzers, door ouderdom, ziels- of ligchaamsgebreken buiten staat hunne betrekking verder waar te nemen, wordt een pensioenfonds opgerigt, waarin door de belanghebbenden, de gemeente en het Rijk, ieder voor een derde, wordt bijgedragen.

§ 3. *Van de kosten van het onderwijs.*

Art. 24. Elke gemeente voorziet in de kosten van haar lager onderwijs, voor zooverre die niet op andere wijze worden gevonden.

Art. 25. Die kosten zijn: *a*, de jaarwedde der hoofden hulponderwijzers; *b*, de toelagen aan de hoofdonderwijzers voor het houden van kweekelingen; *c*, de kosten van het oprigten en in stand houden of huren en van het schoonhouden der schoolgebouwen; *d*, die van het aanschaffen en onderhouden der schoolmeubelen, schoolboeken en schoolbehoeften der leerlingen; *e*, die van licht en brand, benoodigd voor de schoollocalen; *f*, die van het oprigten en in stand houden of huren der onderwijzerswoningen; *g*, de vergoeding aan de hoofdonderwijzers voor het gemis van vrije woning; *h*, het aandeel der gemeente in de bijdragen voor het pensioenfonds der onderwijzers, en *i*, de kosten der plaatselijke schoolcommissie.

Art. 26. Ter geheele of gedeeltelijke bestrijding dezer kosten, voor zooverre zij ten laste der gemeente komen, wordt een matig schoolgeld geheven voor ieder schoolgaand kind.

Art. 27. Het invoeren, wijzigen of afschaffen van schoolgeld geschiedt met inachtneming van de artt. 232—236 der gemeentewet. De invordering wordt geregeld door eene plaatselijke verordening, overeenkomstig de bepalingen van de artt. 258—262 dier wet.

Art. 28. Bij de bepaling van het schoolgeld komt niet in aanmerking het vermogen der ouders of der kinderen. Voor twee of meer kinderen uit één gezin, gelijktijdig ter school gaande, kan het bedrag lager worden gesteld. Bedeelden en zij die, schoon niet bedeeld, onvermogend zijn schoolgeld te betalen, worden niet aan de heffing onderworpen.

Art. 29. In geval eene gemeente door Ons, na Gedeputeerde Staten te hebben gehoord, verklaard wordt onvermogend te zijn de kosten van haar lager onderwijs te bestrijden, wordt in hetgeen hare krachten te boven gaat door de provincie en het Rijk, elk voor de helft, voorzien.

TITEL III.

VAN HET BIJZONDER ONDERWIJS.

Art. 30. Tot het geven van bijzonder schoolonderwijs of van huisonderwijs wordt vereischt het bezit: *a*, eener acte van bekwaamheid; *b*, van gelijk getuigschrift als in art. 19 lit. *b* is vermeld, en *c*, van een bewijs, dat beide deze stukken door burgemeester en wethouders der gemeente, waar het onderwijs zal gegeven worden, zijn gezien en in orde bevonden.

Art. 31. De onderwijzers, die, bij het geven van bijzonder schoolonderwijs of van huisonderwijs, leeringen verspreiden, strijdig met de goede zeden of met de wetten des Lands, kunnen, op voordragt van burgemeester en wethouders, van de plaatselijke schoolcommissie of van den districts schoolopziener, door Gedeputeerde Staten worden verklaard hunne bevoegdheid tot het geven van onderwijs verloren te hebben. Deze bepaling is ook van toepassing op de onderwijzers, die zich aan een ergerlijk levensgedrag schuldig maken.

TITEL IV.

VAN DE ACTEN VAN BEKWAAMHEID TOT HET GEVEN VAN ONDERWIJS.

Art. 32. De acten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs, vermeld in artt. 19 en 30, worden verkregen door het afleggen van examens.

Art. 33. De examens worden afgenomen door vier commissien, bestaande uit de schoolopzieners van: *a*, Friesland, Groningen, Drenthe; *b*, Overijssel, Gelderland, Utrecht; *c*, Zuidholland en Noordholland; *d*, Zeeland, Noordbrabant, Limburg, en eenmaal 's jaars door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken daartoe op te roepen.

Art. 34. Elke commissie begeeft zich naar de provincien, welke tot haren werkkring behooren. Zij houdt hare vergaderingen in de gemeente, daartoe het meest geschikt.

Art. 35. Die een examen wenscht af te leggen, meldt zich tijdig aan bij den schoolopziener van het district waarin hij woont, of, vreemdeling zijnde, voornemens is zich te vestigen, met opgave van de acte die hij verlangt. Hij legt daarbij over een of meer getuigschriften van zijn goed zedelijk gedrag en zijne geboorte-acte. De dag en plaats van het examen worden hem door den schoolopziener bekend gemaakt.

Art. 36. Om tot het examen te worden toegelaten, moet vóór den dag van hetzelve de gevorderde ouderdom zijn bereikt. Deze is bepaald voor de hulponderwijzeressen op 16 jaren, voor de hulponderwijzers op 18 jaren, voor de hoofdonderwijzeressen op 20 jaren, voor de hoofdonderwijzers op 22 jaren.

Art. 37. Voor het examen als hulponderwijzeres wordt gevorderd: goed lezen en bekendheid met eene goede leesmethode; duidelijk en vaardig schrijven; aanvankelijke kennis der zinsontleding; aanschouwelijk rekenen, benevens de vier hoofdregels, toegepast op maten en gewigten; bekendheid met de voornaamste gebeurtenissen en personen der vaderlandsche en gewijde geschiedenis; aanvankelijke kennis der aardrijkskunde van Nederland en zijne kolonien; eenige bekendheid met de beginselen der opvoeding.

Art. 38. Voor het examen als hulponderwijzer wordt gevorderd: goed lezen, vaardig gebruik eener goede leesmethode en daarmede in verband staande spraak- en verstandsoefeningen; eene goede en nette hand schrijven, het kennen eener goede schrijfmethode; voldoende kennis van de spelregels en de zinsontleding der Nederlandsche taal; theoretisch en practisch rekenen, ook met gewone en tiendeelige breuken, toegepast op het stelsel

van maten en gewigten, tot de leer der evenredigheden ingesloten, benevens aanschouwelijk rekenen; bekendheid met de hoofdgebeurtenissen en daarop betrekking hebbende voorname personen der vaderlandsche en gewijde geschiedenis; algemeene kennis der aardrijkskunde van Nederland en zijne kolonien; kennis en practische toepassing der voornaamste beginselen van opvoeding en onderwijs.

Art. 39. Voor het examen als hoofdonderwijzeres wordt gevorderd: vaardig gebruik eener goede leesmethode en daarmede in verband staande spraak- en verstandsoefeningen; eene goede en nette hand schrijven; het kennen eener goede schrijfmethode; voldoende kennis van de spelregels en de zinsontleding der Nederlandsche taal; theoretisch en practisch rekenen, ook met gewone en tiendeelige breuken, toegepast op het stelsel van maten en gewigten, tot de evenredigheden ingesloten; bekendheid met de geschiedenis en aardrijkskunde in het algemeen en van Nederland in het bijzonder; algemeene begrippen van natuurkennis; kennis en practische toepassing der voornaamste beginselen van opvoeding en onderwijs.

Art. 40. Voor het examen als hoofdonderwijzer wordt gevorderd: grondiger wetenschappelijke kennis van de vakken voor het examen als hulponderwijzer; in het bijzonder: voldoende kennis van de regels der Nederlandsche taal en vaardigheid om er zich juist en gemakkelijk in uit te drukken; theorie der gewone en algemeene rekenkunst tot de tweede-magtsvergelijking ingesloten, met toepassing op de inhoudsberekening der eenvoudigste vlakken en ligchamen; vaderlandsche en gewijde geschiedenis, in haar verband met algemeene geschiedenis; aardrijkskunde in het algemeen en die van Europa en Nederland in het bijzonder; algemeene beginselen van de kennis der natuur; algemeene en bijzondere beginselen van opvoeding en onderwijskunde.

Art. 41. Wanneer het examen naar genoegen der commissie is afgelegd, wordt door haar aan den geëxamineerde de verlangde acte uitgereikt, tegen betaling eener som van vijf gulden voor die van hulponderwijzeres en van hulponderwijzer, van tien gulden voor die van hoofdonderwijzeres en van hoofdonderwijzer. Deze gelden worden gelijkelijk onder de leden der commissie verdeeld, na voldoening der kosten van hare vergaderingen.

Art. 42. De acten van bekwaamheid gelden voor het geheele Rijk en zoowel voor het school- als voor het huisonderwijs. Die van hoofdonderwijzer en van hoofdonderwijzeres geven tevens het regt om als hulponderwijzer en hulponderwijzeres werkzaam te zijn. Die van hulponderwijzeres maakt tevens bevoegd tot het geven van onderwijs als hoofdonderwijzeres in voorbereidende scholen, aan kinderen beneden den ouderdom van zes jaren.

TITEL V.

VAN HET TOEZIGT OP HET ONDERWIJS.

Art. 43. Met het toezigt op het onderwijs zijn, onder het oppertoezigt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, belast: *a*, plaatselijke schoolcommissien; *b*, schoolopzieners; *c*, een inspecteur.

Art. 44. In elke gemeente is eene plaatselijke schoolcommissie. In gemeenten, die zich ingevolge de tweede alinea van art. 15 vereenigd hebben tot het oprigten en in stand houden van gemeenschappelijke scholen, is eene gemeenschappelijke commissie.

Art. 45. De plaatselijke schoolcommissien worden door den gemeenteraad benoemd. Het lidmaatschap dezer commissien is vereenigbaar met dat van dien raad.

Art. 46. Elke der provincien wordt verdeeld in het navolgend aantal schooldistricten: Noordbrabant in 4, Gelderland in 4, Zuidholland in 5, Noordholland in 5, Zeeland in 3, Utrecht in 2, Friesland in 4, Overijssel in 3, Groningen in 3, Drenthe in 2, Limburg in 3.

Art. 47. Elk district staat onder het toezigt van een schoolopziener. In geval van overlijden, ziekte of afwezigheid van den schoolopziener, kan in de waarneming zijner betrekking door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken worden voorzien.

Art. 48. De schoolopzieners worden door Ons benoemd voor den tijd van zes jaren. De aftredende zijn weder benoembaar. Zij kunnen ten allen tijde door Ons worden ontslagen.

Art. 49. De schoolopzieners genieten uit 's Rijks kas eene jaarwedde en eene som bij abonnement, als vergoeding voor hunne reis- en verblijfkosten.

Art. 50. De inspecteur wordt door Ons benoemd. Hij kan ten allen tijde door Ons worden ontslagen. Hij geniet uit 's Rijks kas eene jaarwedde en vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Art. 51. De schoolopzieners en de inspecteur bekleeden geene ambten of bedieningen zonder Onze toestemming.

Art. 52. De leden der plaatselijke schoolcommissien, de schoolopzieners en de inspecteur leggen, bij de aanvaarding hunner betrekking, den eed of de belofte af, dat zij haar behooren en getrouw zullen waarnemen. De eedsaflegging geschiedt door de leden der plaatselijke schoolcommissien in handen van den burgemeester der gemeente, door de schoolopzieners in handen van Onzen Commissaris in de provincie, door den inspecteur in handen van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Art. 53. De leden der plaatselijke schoolcommissien, de schoolopzieners en de inspecteur zijn bevoegd van de overtredingen dezer wet en der verdere verordeningen op het lager onderwijs proces-verbaal op te maken.

Art. 54. Alle scholen, waar lager onderwijs wordt gegeven, zoo openbaar als bijzonder, zijn steeds toegankelijk voor de leden der plaatselijke schoolcommissie van de gemeente, voor den districts-schoolopziener en voor den inspecteur. De onderwijzers zijn gehouden dezen de verlangde inlichtingen te geven omtrent hunne school en hun onderwijs. Weigering in een der gevallen wordt gestraft met eene boete van *f* 25 of gevangenisstraf van drie dagen, en bij herhaling telkens met beide de straffen te zamen.

Art. 55. De plaatselijke schoolcommissien houden een naauwkeurig toezigt op alle scholen in de gemeente waar lager onderwijs gegeven wordt, bezoeken die minstens vier malen 's jaars, hetzij gezamenlijk, hetzij door middel van commissien uit haar midden; zorgen dat de verordeningen op het lager onderwijs stipt nagekomen worden; houden aanteekening van het onderwijzend personeel, van het getal leerlingen en van den staat van het onderwijs; doen jaarlijks vóór den 1 maart aan den gemeenteraad een beredeneerd verslag van den toestand van het onderwijs in de gemeente, en zenden daarvan afschrift aan den districts-schoolopziener; deelen dezen de belangrijke veranderingen mede, die het schoolwezen heeft ondergaan; geven hem en den inspecteur alle inlichtingen, die zij verlangen; verleenen den onderwijzers, die hare voorlichting, hulp of medewerking vragen, allen mogelijken bijstand, en beijveren zich den bloei van het onderwijs naar vermogen te behartigen.

Art. 56. De schoolopzieners zorgen voortdurend bekend te blijven met den toestand van het schoolwezen in hun district; bezoeken herhaaldelijk alle scholen in hetzelve waar lager onderwijs wordt gegeven en houden van hun schoolbezoek naauwkeurig aanteekening; treden in overleg met de plaatselijke schoolcommissien en de gemeentebesturen; doen zoowel aan deze als aan den inspecteur de voorstellen, die zij in het belang van het onderwijs achten; geven den inspecteur dadelijk kennis van al hetgeen hun op hun schoolbezoek belangrijk is voorgekomen en verstrekken hem alle inlichtingen die hij verlangt; doen jaarlijks vóór den 1 mei een beredeneerd verslag van den toestand van het onderwijs in hun district aan den inspecteur en aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, en zenden daarvan afschrift aan Gedeputeerde Staten hunner provincie; behartigen de belangen der onderwijzers, bevorderen hunne bijeenkomsten en wonen die, zooveel mogelijk, bij.

Art. 57. De schoolopzieners hebben toegang tot de vergaderingen van alle plaatselijke schoolcommissien in hun district en brengen daarin eene raadgevende stem uit.

Art. 58. De inspecteur tracht, zoo door schoolbezoek als door mondeling en schriftelijk overleg met de districts-schoolopzieners, plaatselijke schoolcommissien en gemeentebesturen, de verbetering en den bloei van het schoolwezen te bevorderen, daarin in het algemeen en bijzonder in de examens tot het verkrijgen der acten van bekwaamheid eenheid te brengen; hij doet aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken de voorstellen, die hij in het belang van het onderwijs acht, en licht dezen voor omtrent alle onderwerpen, waarover zijn oordeel wordt gevraagd; hij vervaardigt uit de jaarlijksche verslagen der schoolopzieners en uit zijne eigene aanteekeningen jaarlijks een beredeneerd verslag omtrent den toestand van het schoolwezen in het Rijk en zendt dit vóór den 1 julij aan Onzen Minister voornoemd.

TITEL VI.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 59. Deze wet treedt in werking den 1 julij 1856. Op dat tijdstip zijn de bestaande algemeene verordeningen op het lager onderwijs en de met deze wet strijdige bepalingen der provinciale en plaatselijke reglementen afgeschaft. De herziening dezer reglementen geschiedt binnen een jaar na bovengemeld tijdstip.

Art. 60. De schoolopzieners, plaatselijke schoolcommissien en commissien van plaatselijk schooltoevoorzigt blijven hunne betrekking waarnemen tot dat zij door anderen ingevolge deze wet zijn vervangen.

Art. 61. Alle den 1 julij 1856 dienstdoende, wettig aangestelde onderwijzers en onderwijzeressen kunnen hunne betrekking blijven bekleeden. Zoo zij, na dat tijdstip, aan het hoofd eener openbare of bijzondere school wenschen geplaatst te worden, of zich aan het hoofd eener bijzondere school te plaatsen, worden de vóór dat tijdstip verkregen acten van algemeene toelating van den 1sten en 2den rang en die van schoolhouderes beschouwd gelijke regten te geven als de acten van bekwaamheid als hoofdonderwijzer en als hoofdonderwijzeres, in deze wet vermeld. Zoo zij, na dat tijdstip, als hulponderwijzer in eene openbare of bijzondere school wenschen te worden geplaatst, worden de acten van algemeene toelating van den 3den rang beschouwd gelijke regten te geven als de acten van bekwaamheid als hulponderwijzer, in deze wet vermeld.

Lasten en bevelen, enz.

ROTTERDAM den 9 Januarij.

Uit het vroeger medegedeelde zestal predikanten heeft de breede kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier heden het volgend drietal geformeerd: dd. *T. Poortman*, te Zwolle; *J. J. van den Broek*, te Oegstgeest, en *W. J. O. Sluiter*, te Dordrecht.

— De *Amsterdamsche Courant* meldt, volgens een particulier schrijven uit 's Hage van 7 dezer, dat het plan tot uitbreiding van het korps mariniers enz. zich ten volle bevestigd heeft en thans voor niemand meer geheim kan zijn, in zooverre namelijk het voornemen daartoe van den Minister betreft. Eer men tot het vormen van eene nieuwe kompagnie overgaat, zullen echter eerst de bestaande kompagnien voltallig gemaakt moeten worden, en dat de nieuw te formeren kompagnie mariniers denkelijk te Rotterdam in garnizoen zou komen dit wordt door genoemden berigtgever, na door hem ingewonnen advies, zeer betwijfeld; althans voorloopig schijnt daartoe van Regeringswege geen plan te bestaan en veeleer Amsterdam daartoe in aanmerking te komen.

— Volgens (per telegraaf) ontvangen berigt is de uitslag der heden plaats gehad hebbende verkiezing voor een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal in het hoofdkiesdistrict Breda als volgt: Ingekomen 1475 biljetten. Van dit getal zijn uitgebragt op den heer mr. *K. A. Meeussen* 1302 stemmen, zoodat de heer mr. *K. A. Meeussen*, gewezen lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, is herkozen.

— Eergisteren heeft de aanbesteding plaats gehad van het stellen der telegrafische palen en draden, van Zutphen tot aan het paleis van het Loo, welk werk is aangenomen door den heer *A. Rauwenhorst*, te Apeldoorn, voor de som van *f* 1,645.

— Ll. zondag zijn te Nijmegen gevankelijk binnengebragt twee personen, uit de gemeente Wijchen, *J. Rutten* en *J. Reuvers*, beiden verdacht van den jagtopziener *H. Jansen* door een geweerschot te hebben gewond.

— Van den 29 december ll. tot en met den 4 dezer zijn 26 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven, en 84 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen gedurende het afgeloopen jaar 2015 en sedert den 1 januarij dezes jaars 55.

— De molenmaker *K. T. Vlietstra*, onder Almenum, die zich ook reeds door andere uitvindingen heeft doen kennen, heeft onlangs een toestel vervaardigd, door het bezit waarvan men geheel tegen dieverij zal zijn beveiligd. Dit toestel moet zoodanig ingerigt zijn, dat de misdadiger, op het oogenblik dat hij zijn doel meent te hebben bereikt, als door eenen tooverslag wordt vastgeklemd en wel derwijze, dat zelfs een tiental medepligtigen, wanneer zij met de zamenstelling van het werktuig niet bekend zijn, hem niet weder kunnen bevrijden. Op het oogenblik der gevangenneming wordt er tevens een groot gedruisch verwekt, dat dienen moet om de slapende huisgenooten te wekken. De uitvinder geeft slechts mondelinge inlichtingen omtrent deze zaak.

— De waterhoogte te Arnhem was den 8 dezer 1,19 el.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 9 Januarij.

OVERLEDEN: G. Zwarthoot, d., 1 j. — P. Boekhout, z., 16 d. — H. Mulder, weduwen. van E. Knoop, 85 j. — J. W. van Kempen, z., 1 j.

BEVALLEN: C. van der Putte, geb. Dirks, z. — M. Zeeberg, geb. Verdelman, z. — M. J. Bellaart, geb. Reyster, z. — K. Vermaas, geb. Vork, z. — K. de Bruyn, geb. Ebbeler, d. — J. Rotmeijer, geb. Ras, d. — A. Happé, geb. Soudijn, d. — L. Mante, geb. Kloos, d. — F. Hoskorn, geb. van Son, d.

GETROUWD: G. van Duyvenbode, jm., 28 j., met A. Plokker, jd., 26 j. — A. de Graaf, jm., 30 j., met H. Valkenburg, jd., 28 j. — F. J. van Cutsem, jm., 26 j., met F. van Donge, jd., 26 j. — J. G. Schrijer, jm., 40 j., met H. A. W. Gloudemans, jd., 24 j. — C. Conrads, weduwen., 54 j., met A. M. Mali, wed. H. Molde, 51 j. — R. de Bruin, jm., 20 j., met J. Teeuwen, jd., 27 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING
van HUIZEN enz.,
in het Notarishuis te Rotterdam,
Woensdag 9 Januarij.

N° 1. Een Huis, Bovenkamers en Erve, aan de zuidzijde van de Schildersteeg, op den hoek van de Baan, wijk 3, n.° 718, in de Baan, en n° 719, in de Schildersteeg. In trekgeld *f* 2400.

N.° 2. Een perceel Open Grond, groot 78 Ellen, als voren. In trekgeld *f* 575.

N° 3. Een Huis, Bovenhuis en Erve, op den hoek van het Kerkwatertje en de Kokkersteeg, bij de Groote Kerk, wijk 6, n.° 258. In trekgeld *f* 1850.

N.° 4. Een Huis, Open Plaats, Achterloods, Bovenwoningen en Erve, aan de oostzijde van de Pannekoekstraat, wijk 9, n.° 204. In trekgeld *f* 1625.

Zeetijdingen.

Nederland.

ROTTERDAM 9 januarij. Volgens een particulier telegrafisch berigt van gisteren uit Liverpool, was het Amerikaansch fregat *Leila*, kapit. W. J. Stafford, vóór 26 dec. ll. te Baltimore gearriveerd. Dit schip is 23 november ll. uit Hellevoetsluis gezeild en heeft dus de reis in minder dan 33 dagen afgelegd. (*N. R. C.*)

HELLEVOETLUIS 9 januarij. Gearriveerd *Zwaantje Elisabeth*, Jager, en *Alcor*, van Oppen, beiden van Brouwershaven. — Vertrokken *Earl of Auckland* (st.) n. Londen: de wind Z. — O., mistig.

BRIELLE 9 januarij. Vertrokken *Moselle* (st.) naar Londen, en *Sea Gull* (st.) naar Hull: de wind Z. O., dik van mist.

MAASSLUIS 9 januarij. (N. N. O.) Niets gepasseerd.

BROUWERSHAVEN 9 januarij. De wind omloopend, later O., dik van mist. Niets gepasseerd.

TEXEL 8 jan. (O.—N. N. O.) Gearriveerd *Roelfina*, A. O. de Jong, v. Londen. — Vertrokken *Maria*, G. S. Bakker, n. Triest; *Broedertrouw*, A. A. Dijkama, naar Genua, en *Provincie Overijssel*, Velthuis, naar Dundee.

TEXEL 9 nov. Binnengekomen *Twee Gezusters*, de Jong, van Yarmouth. — Vertrokken *Admiraal Graaf van Helden*, Drent, n. Dublin.

VLIE 6 januarij. (Z. O.) Niets gepasseerd.

ZOLTKAMP 5 jan. Vertrokken *Jantina*, Kwint, naar Londen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te ST. HELENA 26 november *Nagasaki*, Bunnemeijer, v. Batavia naar Amsterdam, en 27 dito *Johanna Maria*, Overgaauw, v. Batavia naar Rotterdam. — Te SMYRNA 23 december *Annegina Gesina*, Smit, v. Amsterdam. — Te VENETIE 2 jan. *Gezusters Boll*, Engelsman, v. Amsterdam. — Te GIBRALTAR 30 december *Albert Schuringa*, Smit, van Livorno naar Queenstown.

Vertrokken:

Van VENETIE 31 december *Jörgen Brunckhorst*, Clausen, naar Amsterdam. — Van ROUAAN 1 januarij *Geppina*, Oldenburger, n. Leith. — Van MEMEL 2 jan. *Johannes Arinus*, Visser, n. Rusland.

UITGEKLAARD: Van KONSTANTINOPEL 22 nov. *Johanna*, van der Baan, naar Galatz. — Van GIBRALTAR 24 dec. *Courier*, van Vliet, en 27 dito *Wilhelmina*, van der Sloot, beiden naar Malta.

Het stoomschip *Cairo*, kapit. Dijker, van Amsterdam n. Alexandrië, te MALTA binnen, heeft den 19 december de reis voortgezet.

In de SOND aangekomen: 3 januarij *Triton*, Hemmes, en 4 dito *Agatha Hendrika*, Bernardus, beiden van Memel naar Antwerpen.

Engeland.

Te GRAVESEND aangekomen 5 jan. *Jonge Timen*, Swiers, van Amsterdam, *Gezina Alida*, Botje, en 7 dito *Maria*, Jongebloed, beiden van Nantes. Van LONDEN uitgeklaard 5 jan. *Louisa Sophia*, Hollander, naar Amsterdam. Te YARMOUTH gearriveerd 5 januarij *Fox*, King, v. Rotterdam. Te SHIELDS 5 jan. *Mathilde*, Warnke, van Schiedam, *Derwent*, Bergen, en *Marsden*, Smith, beiden van Rotterdam. Te HARTLEPOOL 5 januarij *Adolph*, Boljahn, van Rotterdam. Te FALMOUTH 7 jan. *Livonia*, van Akyab, om order. Te LIVERPOOL 7 jan. *Henriette*, Haasnoor, van Amsterdam; — vertrokken 6 jan. *Alphard*, Roelfsema, n. Schiedam. Te BELFAST 4 jan. *Klasina Arendina*, de Groot, v. Rotterdam. Te CROMARTY in lading 5 januarij *Annechina*, Donga, naar Konstantinopel. Van BRISTOL uitgeklaard 5 jan. *Beerta Schuringa*, Vegter, n. Cardiff. Van HULL vertrokken 6 jan. *Minx*, Kidd, naar Amsterdam.

CORK 4 januarij. Het Nederlandsch fregatschip *Biesbosch*, kapit. J. H. Mugge, van Callao, den 2 dezer lek alhier binnengeloopen, schijnt zwaar ontramponeerd te zijn. Sedert 23 december ll. werd het schip zwaar lek, hebbende bevorens onafgebroken storm gehad en veel water ingekregen, zoodat men genoodzaakt was de pompen gestadig aan den gang te houden; heeft ook verschansingen, zeilen enz. verloren; moet een gedeelte der lading lossen om te repareren.

De schepen *Petronella*, kapit. Louws, van Dordrecht naar Akyab, en *Morgenster*, kapit. Ruygh, van Amsterdam n. Charleston (Zuid-Carolina), te FALMOUTH binnen, hebben den 5 jan. hunne reizen voortgezet.

DEAL gepasseerd 7 januarij *Erasmus*, H. F. Scharper, van Rott. naar Batavia. — Bij RAMSGATE gearriveerd 4 januarij *President Verkouteren*, C. F. Eylerts, van Amsterdam naar Batavia.

RAMSGATE 6 jan. De Nederl. schooner *Nepthun*, kapit. R. S. Molenaar, v. Curaçao n. Amsterdam, den 28 december alhier zwaar lek binnengeloopen, heeft een aanvang gemaakt met lossen.

Het schip *Gesina*, kapit. Post, van Londen naar Konstantinopel, te RAMSGATE binnen, heeft den 5 jan. de reis voortgezet.

Te HARWICH binnengeloopen 5 jan. *Snipe*, Girdham, v. Boston (E.) naar Schiedam.

Het Ned. kofschip *Doethea Christina*, kapit. van Weerden Poelman, van Groningen naar Londen, was den 6 januarij op de hoogte van ALDBOROUGH.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Kaap Hoorn*, Kapitein *W. C. Kuyk*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd en gekoperd Nederlandsch Fregatschip *Helena en Anna*, kapitein *J. C. F. Lupcke* Jr., voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Twee Cornelissen*, kapitein *J. C. Kreije*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor; om den 28 dezer te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA en SAMARANG, het nieuw gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Maarten van Rossem*, kapit. *G. F. Rijken*, groot 400 Lasten, hebbende bijzonder ruime inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Reeders de Heeren *van Overzee en Co.*, en bij de Cargadoors *P. A. van Es en Co.*, te Rotterdam.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Brikschip *Jan van Galen*, kapit. *P. H. de Boer.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

KONSTANTINOPEL," het snelzeilend Nederlandsch Schoenerschip *Augusta*, kapit. *H. E. Rabe.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

PARIJS den 9 Januarij.

Frankrijk 3 pc. 63; Spanje 1¼ pc. 21¼; dito Binnenl. 3 pc. 34¼.

LONDEN den 9 Januarij.

De 3 pc. Geconsolideerden 86 a ⅛. Rusland 5 pc. 95; dito 4½ pc. 86. Spanje 1¼ pc. 21⅜ a ½; dito Buitenl. 3 pc. 38½ a ¾. dito Cert. 4⅜ a ⅞; dito Passive 6¾ a 7. Mexico 3 pc. 19¼ a ⅜. Peru 4½ pc. 74½. Ecuador 4¾ a 5; nieuwe 13¾ a 14. Grenada, Uitgest., 6¾ a ⅞. Holland 4 pc. 94½; dito 2½ pc. 63½.

WEENEN den 8 Januarij.

Nationale Metall. 5 pc. 77½; Metalliek 5 pc. 73¾. Wissel Londen *f* 10. 48; dito Parijs *f* 129½. Zilver *f* 10½.

AMSTERDAM den 9 Januarij.

			Laagst. koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld..... 2½	pCt.	62⅞	62¾	62⅞
»	dito dito 3	»	74	74⅛	74
»	dito dito 4	»	92⅛	92¼	92⅛
»	Amort.-Syndicaat..... 3½	»	89⅜		
»	Handel-Maatschappij .. 4½	»			
»	O. I. Leening.......... 4	»	91⅞		
»	Leen. Holl.-Spoorweg		100		
»	N. Rijn- dito *f* 1200.. 4½	pCt.			
»	Maatsch. v. Weldadigh. 4	»			
FRANKR.,	Certificaten.............. 3	»	60½		
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*... 6	»	99¾	100	
»	dito dito 1828/29 5	»	99¼	99⅝	99⅛
»	Cert. dito 1831/33 5	»	80½		
»	dito dito 1840... 4	»			
»	dito bij *Stieglitz*...... 4	»	73		
»	dito » dito Nieuwe 4	»	72½		
»	dito » dito dito 5	»	79½		
»	dito Adm. te Hamburg 5	»	79⅞		
»	Certific. van Assign... 6	»	57		
»	Inschr. dito 6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	*f*	139½	140	
»	Obligatien............. 4	pCt.			
SPANJE,	Buitenlandsche........ 1¼	»	21$\frac{7}{16}$	21⅝	21½
»	dito 3	»	39⅞	39½	
»	Binnenl. a *f* 6000...... 3	»	34$\frac{9}{16}$	34⅞	34⅞
»	Amortisable Schuld		6$\frac{11}{16}$	6$\frac{11}{16}$	
»	Bewijzen van Coupons..		4⅜		
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*... 5	»	69⅝		
»	dito dito ... 4	»			
»	dito Metall. Oude..... 5	»	63½	63$\frac{9}{16}$	63$\frac{9}{16}$
»	dito Nieuwe bet. te Amst. 5	»	73$\frac{11}{16}$	73⅞	73⅞
»	dito Nation. Metalliek 5	»	66$\frac{9}{16}$	66$\frac{11}{16}$	66⅝
»	dito Metall............ 2½	»	32½	32⅝	
»	Weener Aand. fl. 250.. 4	*f*	270	271	
BELGIE,	Certificaten............ 2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild* 2½	»	50½	50⅝	
PORTUG.,	Oblig................... 3	»	41$\frac{9}{16}$	41⅝	41⅝
»	dito Uitgest..........	»			
VENEZ.,	Obl. £ 100............ 4½	»	25	25⅝	
»	Uitgest................ 1¼	»			
GRENADA,	Oblig.................. 3	»	18$\frac{9}{16}$	18⅝	
»	Uitgestelde............				
MEXICO,	Oblig 3	»	19$\frac{3}{16}$	19$\frac{3}{16}$	
»	dito. Onbepaalde..... 3	»			

Pruissische Aand., 3½ pc., *f* 195½ a *f* 195¾. Rusland, Cert. te Londen, 4½ pc., 86; idem N. bij *Stieglitz* 1855, 2/m. na de uitgifte, 5 pc., 81 a 81⅛. Brazilië 1824, £ 100, 5 pc., 97⅞; idem £ 200, 5 pc., 96⅞. Peru, 4½ pc., 72. Ecuador 3½ a 3$\frac{9}{16}$; id. Coup. 42½ c. Amerik. Bank-Actien 1½ a 1$\frac{9}{16}$; idem Orig. 1½.

Beleening 3½ pct. Prolongatie 3 pct. Disconto 4 pc.

Behalve voor Spaansche fondsen, waarvan tot iets hoogere koersen nog al werd verhandeld leverde de beurs weinig belangrijks op. Hollandsche fondsen waren meer gedrukt, ook de Mexicanen zeer flaauw.

NB. Gisteren zijn Bew. Spaansche Coup. ook a 4$\frac{9}{16}$ verhandeld.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 62$\frac{15}{16}$. Spanje 1¼ pc. 21⅝; dito Binnenl. 3 pc. 34$\frac{15}{16}$ a ⅞. Oostenr., Metall., 5 pc. 63½.

ROTTERDAM den 9 Januarij.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 62$\frac{15}{16}$; idem 4 pc., 92⅛. België, Oblig. bij *Rothschild*, 2½ pc., 50$\frac{9}{16}$. Spanje, Nieuwe 3 pc. nu 1¼ pc., 21⅜ l. k., 21½ h. k., 21½ gebl. k.; Binnenl. a 6/m., 3 pc., 34½; Amort. Schuld 6⅞. Portugal, te Londen, 3 pc., 41$\frac{9}{16}$. Rusland, Cert. bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., 73½; id. bij id., 5 pc., 79⅞. idem idem Beursstijl, 5 pc., 81½. Oostenrijk, Metall., 2½ pc., 32⅝. Rente te Amsterd., 5 pc. 73⅞ l. k., 73⅞ h. k., 73⅞ gebl. k.; Nation., 5 pc., 66⅝. Grenada, Uitgest. £ 100, 6⅞.

De hoofdaandacht blijft voortdurend op Spaansche fondsen gevestigd en werden dezelve tot iets hoogere prijzen gretig van de markt genomen. Oostenrijksche fondsen met eenige affaires nagenoeg onveranderd.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 9 Januarij.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 142 ℔ Libau *f* 400 kont., en 143 ℔ Reval *f* 422 6/w. Gerst, 133 ℔ Engelsche *f* 287 6/w.

MOUTWIJN....... per Ned. Vat zonder Fust	*f* 21. 50	zonder
JENEVER......... » » » »	» - 27. —	de
AMST. PROEF... » » » »	» - 28. 25	belasting.

AMSTERDAM den 9 Januarij.

GRANEN. Tarwe merkelijk hooger: 126, 128 ℔ witb. Poolsche *f* 630, *f* 642; 126 ℔ Rijn *f* 625; 130 ℔ witb. Poolsche *f* 655; 125 ℔ b. Eider *f* 570. Rogge zonder handel. Gerst *f* 3 a *f* 5 hooger: 113, 116 ℔ Deensche *f* 283, *f* 291; 115 ℔ dito *f* 290. Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad hooger betaald; Ancl. Rubs £ 93; op 9 v. Olie, te leveren in April £ 109½; in Oct. £ 90. Raapolie hooger betaald: op 6/w. *f* 59⅞; vlieg. *f* 58½ a *f* 58½. 1 Mei *f* 56½ a *f* 56½; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 49⅞ a *f* 50½. Lijnolie williger: op 6/w *f* 45½; vlieg. *f* 43⅞ a *f* 44; 1 Maart *f* 44½; 1 April *f* 44½; 1 Mei *f* 44½. Hennepolie op 6/w. *f* 53½; vlieg. *f* 52. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 120 a *f* 123. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 14 a *f* 17½.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 9 Januarij.

TABAK. Heden zijn in veiling verkocht de per *Alice Tarlton* van Curaçao aangevoerde 14 p. Carmen tot 88 c., 460 cer. Domingo tot 34 a 62 c., dooreen tot 52½ c., en 30 cer. Cuba tot 50⅞ c.; benevens 1 partij Java, Manilla, Portorico en Cuba Tabak en 1 partij Cigaren gedeeltelijk verkocht en opgehouden. Nog werden afgedaan 85 v. Maryland Tabak.

LONDEN den 7 Januarij.

KOFFIJ. Voor Native Ceylon vindt men tragen kooplust, en evenwel zijn de verkoopers zeer teruggetrokken. In Plantage soorten zijn tot de prijzen der vorige week eenige partijtjes omgezet, doch ook veel in veiling aangeslagen. — SUIKER. De markt is deze week tamelijk voorzien en de afleveringen zijn niet groot; de omgang beteekent weinig en voor vreemde zoowel als voor koloniale soorten vindt men verkoopers zelfs tot mindere prijzen. Voor de Middellandsche Zee is zeilende geplaatst eene lading blanke van 3400 z. per *Othello* tot omstreeks 32/6. In Geraffineerde is weinig handel en Lompen blijven in overvloed voorhanden. — KATOEN. Er is weinig omgegaan, maar volle prijzen blijven gevraagd. — TALK ferm gesouteneerd. — HOPPE. Fijne en middelsoorten met meerder kooplust. In goede ordinaire soorten gaat ook meer om.

GRAANMARKT. Engelsche Tarwe weinig aangevoerd, doch ferm. Vreemde Tarwe was mede matig aan de markt gebragt en bedong bij beteren kooplust volle prijzen. Amerikaansch Meel meer gezocht en onveranderd. Gerst levendiger, vooral voor uitvoer, en goed gesouteneerd. Boonen en Erwten zijn lager te noteren; Haver vast en gevraagd.

LIVERPOOL den 5 Januarij.

KATOEN. Heden hebben 7000 b. tot vorige prijzen geheel voor cons. koopers gevonden.

ANTWERPEN den 8 Januarij.

KOFFIJ. Hoewel sedert eenige dagen reeds verhandeld, zijn thans eerst bekend geworden de verkoopen van 6000 b. Brazil, waarvan 3880 b. per *Delphine* en 2000 b. per *Louise.* — RIJST met meer vraag voor gepeld Arracan; de omzettingen bedragen sedert gisteren ca. 2500 b. en in gebroken 300 b. — SUIKER. Van Ruwe zijn slechts 50 k. blanke Havanna per *Marie Thérèse* verkocht en in Geraffineerd 300 k. Kandij voor cons. — KATOEN. 189 b. Amerik. per *Walamo* vonden koopers. — PEPER. Heden zijn verkocht 1800 b. van Singapore per *Melpomene.* — SODA. 100 z. per *David Hoadley* zijn omgezet. — GRANEN met neiging tot rijzen. Sedert gisteren is Roode Amerik. Tarwe geplaatst tot fl. 20½; dito Eng. tot fl. 21; dito Rijnsche tot fl. 21 per 80 kil. Amerik. Rogge disp. en zeilende tot fl. 14½ a fl. 14⅝ en Inl. tot fl. 14½ per 70 kil.

BORDEAUX den 5 Januarij.

STERKE DRANKEN. Men noteert Armagnac op fr. 150, Tafia op fr. 90 a 100 en de disp. 3/6 Languedoc op fr. 155.

MOULMAIN den 31 October.

RIJST. Algemeen verwacht men in het aanstaande saizoen eenen goeden oogst. Men noteert Cargo op 110/ per 100 mandjes en Cleaned op 170/. — CUTCH schaars op 23/8 per 100 viss.

Advertentien.

Heden overleed mijn waarde Echtgenoot, BASTIAAN VAN BOKHOVE, in den gezegenden ouderdom van 80 jaren en ruim 7 maanden.

Spijkenisse, 4 *Januarij* 1856.

PLEUNTJE SAARLOOS,
Wed. B. VAN BOKHOVE.

Rotterdamsche Schouwburg.

HOOGDUITSCH OPERA-GEZELSCHAP,
onder Directie van den Heer **ED. DE VRIES.**

VRIJDAG 11 JANUARIJ 1856:
Derde Gastrol van Mevr. **Marie von Marra.**
Tweede Gastrol van Mevr. **Caroline Lehmann.**

INDRA,

groote Romantische Opera, in drie bedrijven, **Muziek** van *Flotow*. Voorafgegaan door:

ANGELA,

Zangspel, in één bedrijf, van *Benedix*, uitsluitend voor Mevr. **von Marra** vervaardigd.

Aanvang ten *half zeven* ure.

Balcon	*f* 3. 00.	Loge	*f* 2. 00.
Parterre	- 1. 50.	Galerij	- 0. 60.

Rotterdamsche Schouwburg.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN
ONDER DIRECTIE VAN
BREEDÉ & VALOIS.
(*N.° 13 van het Abonnement.*)

ZATURDAG 12 JANUARIJ 1856:

JULIËTTE,

groote Comedie Vaudeville in 2 bedrijven, naar het Fransch van *Mélesville* en *de Biéville*, door *F. H. Greb.* Nooit vertoond. Zijnde van alle bestaande Stukken in dit genre, het treffendste, boeijendste en fraaiste geschreven, terwijl de naam van den Vertaler tot waarborg strekt, dat het oorspronkelijke getrouw is wedergegeven.

DAARNA:

ZOUT-DIRECTEUR ZONDER PROTECTIE!

Blijspel met Zang in 3 bedrijven, naar het Hoogduitsch van *G. Putlitz* en *W. Alexis*, door *J. Ph. Sterk;* met Coupletten van *Saphir*, *Häfner*, *Volgemann* en anderen.

Aanvang ten zes ure.

Balcon..........	*f* 2. 10.	Parterre.......	*f* 1. 20.
Loge............	- 1. 50.	Galerij........	- 0. 50.

Plaatsen zijn te bespreken van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, a 10 *cents* extra voor elke plaats.

☞ Des avonds ten *half negen ure* zijn aan het Bureau Kaarten te bekomen tegen *halven Entree-prijs.*

GENERAL
STEAM NAVIGATION COMPANY.
ROTTERDAM & LONDEN.

De STOOMPAKETTEN vertrekken met PASSAGIERS en GOEDEREN geregeld iederen **WOENSDAG** en **ZATURDAG.**

WOENSDAG 16 Januarij, 's morgens ten 7 ure,
ZATURDAG 19 » » » 9 »

Bovendien **WEKELIJKS**, *naar gelang van omstandigheden*, **EXTRA STOOMBOOTEN**, volkomen ingerigt tot het **LADEN** van **GOEDEREN en VEE.**

W. SMITH & P. A. VAN ES,
Agenten.

NIEUWE

COURANTEN LEES-INRIGTING

van H. W. DUSAULT,
LANGE TORENSTRAAT, wijk 7, n.° 245.

Het Abonnement der **(Oude)** ROTTERDAMSCHE COURANT voor elke Leesbeurt per Maand (zijnde twee uren per dag) is bij hem gesteld op 45 Cents des *Vóór*- en 40 Cents des *Namiddags*, den tweeden dag op 30 Cents en dien dag in koop 50 Cents.

☞ Drie Protestantsche WEDUWEN, van welke de oudste 84 jaren telt en twee iets jonger en Kinderloos zijn, kunnen door Ligchaamsgebreken niet meer uitgaan en zijn ter prooi aan *armoede* en *gebrek.* Heeft iemand een **Erwten-, Gort- of Turfbriefje** om welligt in haar *laatsten winter* haar gebrek wat te lenigen, dan zal zulks dankbaar worden ontvangen bij den Boekhandelaar K. LOOS, in de Westewagenstraat, bij wien, des verkiezende, de Woningen zijn te vernemen.

Nederlandsche
HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

OPENBARE AANBESTEDING,
onder nadere goedkeuring van het Departement van Koloniën, bij inschrijving in **37** PERCELEN van:

15500	Ned. ℔	*Zweedsch* **Staafijzer.**
126427	„	*Engelsch* **Band-, Plaat-** en **Staafijzer, Schel-** en **IJzerdraad.**
12	Stuks	**IJzeren Assen.**
300	Bladen	*Luiksch* **Plaatijzer.**
300000	Ned. ℔	**Gietijzer.**
3210	„	**Koperen** en **Compositie Spijkers.**
30989	„	**Koperdraad, Plaat-, Staaf-** en **Bladkoper.**
2071	„	**Staafstaal** en **Staaldraad.**
151200	„	**Staaflood.**
5300	„	**Zink** in Bladen en Blokken.
2900	Bladen	**Blik.**
4250	Ned. ℔	**Loodwit.**
		Diverse **Verwwaren.**
42005	„	Diverse **IJzeren Spijkers.**
6560	Stuks	**Glasruiten** en **Glazen Dakpannen.**
28800	Ned. Kan	**Lijnolie.**
880	„	**Traan.**
1182	Vaten	*Zweedsche* **Koolteer.**
8000	Ned. El	**Kardoessaai.**
600	„	**Vlaggedoek.**
150	Stuks	**Vlaggen.**
3850	Ned. El	**Spring Zeildoek** en **Presenningdoek.**
		Divers **Leder.**
1853	Stuks	**Schoppen** en **Houwelen.**
300000	Ned. ℔	*Engelsche* **Coke.**
2575	Stuks	**Verwkwasten, Boenders enz.**
21400	„	**Ros-, Kleederen-** en **Schoenborstels.**
7500	Ned. El	*Meppeler* **Everdoek.**
		Divers **Touwwerk.**
		Divers **Linnen** en **Garen.**
3900	Stuks	**Paarden-** en **Hospitaal-Dekens.**
3142	Riem	**Papier.**

De **Voorwaarden** der **Levering** liggen ter inzage aan het Departement van Koloniën en aan het Gebouw van de Afschaffing-Inrigting te 's Hage, en voorts ten Kantore van de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, Leeuwarden en Middelburg, alwaar tevens de Inschrijvingsbiljetten verkrijgbaar zijn, welke op Donderdag 24 dezer, des middags ten 12 ure, *vrachtvrij* moeten zijn ingeleverd aan het Locaal der Maatschappij te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de voorloopige toewijzing zal worden overgegaan.

Amsterdam den 8 *Januarij* 1856.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *SANDER en PAATS*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, die daartoe, wat Perceel N.° 1 betreft, door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam zijn gemagtigd, zijn van meening, op Woensdag den 23 Januarij 1856, des namiddags ten vier ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, te veilen en aan de meestbiedenden of eerstmijnenden te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk en welgelegen **PAND**, bestaande in Twee **HUIZEN** met **TUIN, BERGPLAATS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Schiekade, in de gemeente Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk R, n.° 23, nieuw wijk 14, n.° 387, Kadaster sectie C, n.s 1361, 1362 en 1363. In de Grondbelasting over anno 1855 aangeslagen geweest op *f* 71. 67. Zijnde een Huis met den Tuin en Bergplaats geweest in eigen gebruik en een Huis verhuurd voor *f* 360 's jaars tot 1 Mei 1857. Te aanvaarden 1 Maart 1856.

N.° 2. Een hecht, sterk en welgelegen **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen naast het voorgaande, en strekkende tot achter aan de voormelde Bergplaats, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk R, n.° 24, nieuw wijk 14, n.° 388, Kadaster sectie C, n.° 1364. In de Grondbelasting als voren aangeslagen geweest op *f* 20. 94. Zijnde met 1 Februarij 1856 uit ter huur en te aanvaarden den 1 Maart 1856 of vroeger.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, aan de Hoogstraat te Rotterdam, en zullen de te veilen Percelen twee dagen vóór en op den dag der veiling kunnen worden bezigtigd, van 11 tot 2 ure, op vertoon van een Biljet, daartoe door gemelde Notarissen af te geven.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden het **EERSTE NOMMER** voor 1856 van

I. MARIA EN MARTHA.

LECTUUR VOOR CHRISTEN VROUWEN EN MOEDERS.
Nieuwe Serie, met eene fraaije Titelplaat.
Prijs per jaarg. van 12 Nommers *f* **3. 60.**

II. MOEDERS SCHOOT.

VERHALEN EN VERSJES VOOR KINDEREN,
MET PLATEN.
Prijs per jaarg. van 12 Nommers *f* **1. 50.**

NB. De prijs van MARIA EN MARTHA met MOEDERS SCHOOT te zamen genomen, is slechts *f* **4. 80** per jaar.

III. DE STADS- EN DORPSBIBLIOTHEEK.

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER GODSDIENST EN ZEDEKUNDE, DER LAND- EN VOLKENKENNIS, DER ROMANTIEK EN POEZIJ.
MET PLATEN.
Prijs per jaarg. van 12 Nommers *f* **3. 90.**

☞ Het eerste Nommer dezer Tijdschriften is in alle Boekwinkels ter inzage te bekomen.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.